

[Justitsministeren.]

Nævning faar 1 Stemme og hver Dommer 4 Stemmer. Man opnaar herved at undgaa Valget af 3 Medlemmer og de deraf muligt følgende Vanskeligheder, samtidig med at den ligelige Repræsentation for de juridiske og læge Elementer af Retten opretholdes. For øvrigt var et Forslag i samme Retning allerede under Folketingsudvalgets Behandling fremsat af det ærede Medlem af dette Ting Hr. Pürschel.

Det af det staaende Retsplejeudvalg udarbejdede Forslag afviger yderligere fra de tidligere Regeringsforslag ved, at det i Tilfælde af Stemmelighed er Retsformandens Stemme, der gør Udslaget, og at Afstemningsrækkefølgen skal være den, at den yngste Dommer stemmer først, derefter 6 Nævninger, derefter den næstældste Dommer, saa de 6 andre Nævninger og til Slut Retsformanden. Fremdeles afviger Retsplejeudvalgets Forslag ved, at Nævningerne skal deltage i alle de af deres Skyldig-Kendelse følgende Afgørelser, altsaa ogsaa f. Eks. Idømmelse af Sikkerhedsforanstaltninger efter Straffelovens § 70 eller Erstatningspaastande, og endelig gaar Retsplejeudvalgets Forslag ud paa, at man i Forbindelse med disse nye Regler ophæver Regelen i § 886 a, som jeg før nævnte, og som gaar ud paa, at Nævningerne kan træffe Afgørelse om Tilstedeværelse af formildende og skærpene Omstændigheder ved deres Skyldig-Kendelse, idet en saadan Afgørelse ved den foreslaaede Nyordning, hvor de selv er med i Strafudmaalingen, ikke har nogen praktisk Betydning og derfor naturligt træffes af Dommerne og Nævningerne i Forening som Led i Strafudmaalingen.

Det af Retsplejeudvalget udarbejdede Forslag blev ganske vist i Retsplejeudvalgets Møde forkastet med 13 Stemmer mod 3, men Justitsministeriet har desuagtet optaget det i sit Lovforslag, fordi man stadig er af den Formening, at Nævningerne bør have Andel i Strafudmaalingen, og finder, at Retsplejeudvalgets Udformning af Reglerne herom er at foretrække for de hittidige Bestemmelser i Regeringsforslaget. Hovedbestemmelsen findes nu i Forslaget til § 906 a og § 886 a.

Inden jeg forlader dette Emne om en Samvirken mellem Nævningerne og Rettens juridiske Dommere, finder jeg Anledning til at bemærke, at Lovforslaget stadig ikke indeholder nogen Bestemmelse om, at Retsformanden skal være til Stede under Nævningernes Raadslagning og Afstemning angaaende Skyldspørgsmaalet, idet jeg mener, man helst bør undgaa Ændringer i den Retning.

Blandt de helt nye Bestemmelser skal jeg først nævne Reglerne om Nævningeproceduren. Ifølge Retsplejelovens § 897, 2det Stykke, kan en for Tiltalte ugunstig Besvarelse af et Hoved- eller Tillægsspørgsmaal kun vedtages med mindst 8 Stemmer af 12, og ifølge § 885 er det Nævningerne selv, der afgør, om en Straffedelukkelsesgrund foreligger. Nævningerne skal derfor bl. a. besvare Spørgsmaal angaaende Straffelovens § 16, som bestemmer, at en Handling er straffri, naar den er foretaget af en Person, der er utilregnelig paa Grund af Sinds sygdomme eller Tilstande, som maa ligestilles hermed, eller Aandssvagheit i højere Grad. Endvidere skal Nævningerne ifølge Straffelovens § 886 afgøre, om der foreligger en af de Tilstande, der omhandles i Straffelovens § 17 om visse sjælelige Abnormtilstande, saasom Psykopati.

Medens det ikke volder større Vanskelighed at anvende Lovens Skelnemærke: ugunstigt for Tiltalte, hvor det drejer sig om Skyldspørgsmaalets Afgørelse, er dette Skelnemærke derimod uanvendeligt, hvor det drejer sig om Spørgsmaal, der angaar Straffelovens § 16 eller § 17, thi selv om en Tiltalt, om hvem det afgøres, at han falder ind under § 16, derved bliver fri for Straf, vil der ofte blive Spørgsmaal om i Stedet for Straf at anvende Sikkerhedsforanstaltninger efter Straffelovens § 70 over for ham, og hvad der her er ugunstigt for Tiltalte, kan ofte være umuligt at afgøre.

Derfor har det staaende Retsplejeudvalg, som det fremgaar af Bilag 2 til Lovforslaget — og i dette Tilfælde enstemmigt — indstillet, at man søger at gennemføre Ændringer i Retsplejeloven, saaledes at Spørgsmaal til Nævningerne i Henhold til Straffelovens § 16 og § 17 altid skal afgøres ved simpelt Stemmeifertal, altsaa normalt 7 Stemmer, medens Afgørelsen i Tilfælde af Stemmelighed træffes af Retten. I Forbindelse hermed har Retsplejeudvalget ligeledes enstemmigt foreslaaet en Ændring i § 897, 3die Stykke, der gaar ud paa, at en Nævning, der først har stemt for Frikenndelse, men er blevet overstemt, vel skal kunne undlade at stemme om subsidiære Spørgsmaal — dog bortset fra Spørgsmaal om Straffelovens §§ 16 og 17 —, men derimod ikke, saaledes som nu, skal være udelukket fra at stemme derom.

Disse forskellige Forslag fra det staaende Retsplejeudvalg har Justitsministeriet kunnet tiltræde, og de er derfor optaget i dette Lovforslag.

Dernæst kommer jeg til nogle Regler om Retsplejens Offentlighed. De gældende